

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 944. An ex annua præstatione census facta Episcopo ab aliqua Ecclesia vel monasterio rectè colligatur & probetur ejusdem subjectio, & quomodo peti ac prohari debeat.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

benentur locationes & obligationes bonorum Ecclesiasticorum ultra triennium. Pirh. *h. t. n. 11*. cum Barbof. *in cit. c. 8. h. t. n. 5*. Porro clerici constituentes Ecclesiam quam obtinent, censualem v. g. religiosi sine auctoritate Episcopi per collusionem, ut nimirum post mortem illorum Clericorum Ecclesia ad praesentationem eorundem religiosorum possit transire ad filios & nepotes illorum Clericorum, amoveri ab ea seu eam privari debent pro ut sumitur *ex c. 11. h. t.* quae collusio tamen non praesumitur, si intervenerit auctoritas Episcopi ex officio suo id facientis. Abb. *in cit. c. 11. n. 1. & 2.* Jo-And. *ibid. n. 2.* Pirh. *n. 14. & 15.* qui etiam addit, quod illi Clerici de Rigore juris possint deponi ab officio & beneficio ob commissam simulationem solvendo censum, ut filii & nepotes consequantur Ecclesiam, adeoque dando temporale pro obtinendo spirituali; quin & quod religiosi illi privandi sint jure praesentandi, quo abusi sunt citatis pro hoc Abb. & Jo. And. is etiam, cui juramentum praestitum est de censu novo solvendo cogi potest ad juramentum juranti remittendum. Pirh. *n. 16.* juxta *c. 13. h. t.* quamvis tale juramentum, utpote factum in praesudicium juris Ecclesiastici, non valeat, & rectorem obligare nequeat, uti nec fidejussi de solvendo non tenent tanquam accessoria ei, quod non tenent. Pirh. *h. t. n. 20.* Item religiosi in hoc casu existentes in perceptione census, quia praedecessor moderni rectoris eum solverat, lite pendente privari possunt; tum quia per solutionem census, utpote qui sine auctoritate Episcopi imponi non potuit, transferri non potest ejus possessio in illos monachos; tum quia possessio illa clam seu ignorante Episcopo acquisita, potest Episcopus, postquam id rescivit, rectori solutionem interdicare, ac denique quia dicta possessio erat contra jus, religiosi eam spoliati non possunt petere restitutionem nisi probaverint se eam probabili titulo acquisivisse.

Quest. 941. An & qualiter census, de quo hic, constitui seu acquiri possit, & sic acquisitus tolli per praescriptionem?

1. Resp. Ad primum, acquiri potest per praescriptionem, Ecclesiae vel patrono solvendus. Verum quia haec praescriptio est contra jus, eique jus resistit, requiritur ad eam, ut praescribens praeter 40. annorum possessionem eum percipiendi habuerit legitimum titulum & bonam fidem, vel sine titulo possederit per tempus, cujus non exstat memoria. Abb. *in c. 13. h. t. n. 5.* Pirh. *h. t. n. 18.*

2. Resp. Ad secundum: e contra census ab initio impositus per praescriptionem extingui potest, non obstante, quod census solvi debitus principi in recognitionem supremi dominii, non secus ac ipsa subjectio ei debita praescribi contra eum non potest juxta *l. 6. c. de praescript. 30. vel 40. annor.* cum aliud sit in censu debito inferiori v. g. Ecclesiae aut patrono ut Abb. *l. c. n. 6.* Pirh. *l. c.* Quin & census hic legitime ab initio impositus, legitimam praescriptionem sublatum, non potest ab Episcopo de novo imponi, nisi ex justa causa. iidem.

Quest. 942. Censu cathedralitico seu Cathedralitico quid sit, quandomam, seu ubi, a quibus petendum. Num adhuc in usu, in ejus exactione & solutione qualiter attendenda consuetudo.

Resp. Ad singula haec responsum a me ad lib. 1. decretal. g. 855. n. 4. quae videri poterunt. Uti etiam quae aliquantulum fufius de his habet Reiffenst. *h. t.*

ad n. 10. ac praecipue quae habet n. 16. ubi, quod licet quantitas cathedralitici per consuetudinem augeri & minui, non tamen per eam aut praescriptionem omnino tolli possit obligatio solvendi cathedralitici, prout tenent citati ab eo Abb. *in c. 7. de donat. n. 7.* Barbof. *de off. & potest. Episc. alleg. 86. n. 44. & l. 3. juris Eccles. c. 20. ad n. 5.* Piacet. *p. 2. c. 2. a. 2. n. 11.* ex ea ratione, quod cathedraliticum principaliter detur in honorem cathedrae & signum subjectionis, contra quam saltem ex toto praescriptio non currit, nec consuetudo juxta *c. 12. de praescript. & Arg. can. nullaratione. 8. dis. 93.* ne, ut *ibidem*, quis Acephalus, id est, sine capite sit. Quod ipsum tamen limitari ait à Barb. *l. c.* in casu, quo concurrat tempus immemorabile, cum consuetudo immemorialis aequivaleat privilegio. juxta *c. super quibusdam. de V. S.*

Quest. 943. In qua moneta solvendus census?

Resp. de hoc videnda, quae supra ad tit. de solutionibus. *quest. 527.* dicta haec enim quae ibi dicta in genere de pensione & censu pecuniario, hic quoque locum habent de censu ab Ecclesiis aliisque locis Episcopo alterive Praelato vel etiam patrono pendendo. videri quoque possunt, quae desuper habet fufus Pirh. *h. t. ad n. 21. ad n. 36.*

Quest. 944. An ex annua praestatione census facta Episcopo ab aliqua Ecclesia vel monasterio recte colligatur & probetur ejusdem subjectio, & quomodo census peti & probari debeat.

1. Resp. Ad primum: Ex sola annua solutione census haec subjectio Ecclesiae, Monasterii, beneficii inferri aut colligi nequit, nisi in solutione expressum fuerit, eam fieri ratione subjectionis, vel id ipsum ex circumstantiis loci, temporis, personarum rationabiliter praesumatur. Uti si quis eodem loco, tempore ac modo, quo alii subditi censum solvat; tunc enim tributum seu census est signum subjectionis, & solutionem aliam indeterminatam ad id determinat. Abb. *in c. ult. de caus. possess. & prop. n. 4.* Laym. *ibid. n. 6.* Tufsch. *V. census. concl. 190. n. 1. & 2.* Pirh. *h. t. n. 2.* Arg. *c. 31. h. t.* dum etiam aliam ex aliis causis actibus annuus census solvi possit v. g. in signum libertatis seu exemptionis a jurisdictione Episcopi à papa obtentae juxta *c. 8. de privileg.* vel in signum protectionis vel advocatae sub quam Ecclesia recepta est à papa. ut Host. *in sum. h. t. n. 2.* juxta *cit. c. 8.* vel in signum fundationis ac reservati juris patronatus citra aliam subjectionem juxta *c. 35. de jure patron. vel denique*, quia census ex conventionem alia reservatus.

2. Resp. Ad secundum primò petens censum tantum sibi debitum, exprimere debet rationem seu causam, ob quam sibi debeat, cum census cujus causa ignoratur, non est ex obligatione solvendus. juxta *c. 5. h. t.* allegando autem & probando, dum agitur in judicio petitorio super jure solvendi census, annuam praestationem illius per tempus, cujus initii memoria non exstat, alium titulum vel causam legitimam allegare necesse non habet actor, cum talis temporis cursus habeat vim tituli & inducat praesumptionem, quod ex legitima causa census inductus fuerit. ita juxta *l. 33. §. aqua ductus ff. de aqua quod. id.* Abb. *in c. ult. de caus. poss. & prop. n. 7.* Covar. *in reg. possessor. p. 2. §. 4. n. 4.* Pirh. *h. t. n. 4.* nisi tamen ut idem cum Mascard. *de probat. concl. 279. n. 16.* ex circumstantiis appareat, factam solutionem citra obligationem v. g. Dum facta semper cum pro-

testatione, eam non fieri ex obligatione, sed per actus non voluntarios seu non obligatorios utpote quibus nunquam inducitur praescriptio. Dum verò deficiente tempore immemoriali factæ solutionis causa legitima illius allegari nequit, possessio juris exigendi & percipiendi census, multoq; minus praescriptio illius inducitur. Abbas. *in c. ult. h. t. juxta l. 7. de usur. & cit. c. 5.* Allegatâ tamen causâ legitimâ v. g. ratione subjectionis, foundationis alteriusve relevationis, solutionis factæ tanquam debita, non tamen aliter quàm praesumptivè probata ex cursu temporis longi nempe 20. vel 10. annorum, aut etiam longissimi 30. vel 40. annorum, Jus commune canonicum resistit possessori vel actori in judicio petitorio v. g. ut Ecclesia sit pensionaria alicui laico; atque ita praescriptio non perficitur, nisi immemoriali per quam sine titulo, vel 40. annis cum titulo juxta *c. 1. de praescript. in 6.* etsi de jure civili in rebus privatorum sufficit probare, censum annum per 20. annos. Inter absentes, per tō inter praesentes tanquam debitum solutum fuisse, etiam si causa aliter probari nequeat. Arg. *l. 6. ff. de usur. Abb. in c. 5. h. t. n. 3.* Mascard. *cit. concl. 279. n. 3. Pith. cit. n. 4. in fine.*

3. Resp. Ad secundum secundo: Si censuarius censum realem seu ratione rei v. g. fundi praestandum amplius solvere recuset, Dominus census probare potens illum sibi antea solutum tanquam debitum, sed postea denegatum; potest agere judicio possessionis recuperanda, & tanquam spoliatus possessione juris percipiendi illum petere & obtinere restitui in dicta possessione, etsi postmodum censuarius possit super jure proprietatis movere litem; cum spoliatus prius restituendus sit, quàm de jure proprietatis respondere teneatur in judicio juxta *c. ult. de ordin. cognit. & c. 7. de caus. poss. & propr. & c. 24. de elect.* Glof. *ibid. v. statum.* & Abb. *n. 14. Laym. n. 6.* Ubi illud notandum, quòd licet possessio vel quasi possessio talis annui census ab initio oriri & acquiri nequeat sine causa seu titulo saltem colorato, possit tamen continuari, etsi causa seu titulus ignoraretur & ostendi nequeat, modò probari possit, censum longo tempore solutum; ideoque possessor defendendus in possessione & eâ spoliatus per non solutionem restituendus, donec decidatur quaestio super proprietate ita Pith. *h. t. n. 5.* cum Jo. And. *in c. perveni. h. t. n. 8.* & Abb. *ibid. n. 3.* non obstante, quòd decursus temporis non sit modus aptus inducendi obligationem, sufficit enim, quòd in eo diuturno tempore factæ solutionis tanquam debita oriatur praesumptio praecedentis causa seu tituli, ex quo obligatio seu debitum, vel saltem ejus quasi possessio traxit originem cum bona fide. Porro quòd hæc dicta, nempe quòd ob negatam solutionem aliis factam agi possit judicio possessorio & obtineri restitutio hujus possessionis locum quoque habeant in censibus & praestationibus merè personalibus (etsi id communiter negent Legistæ, quibus consentit Abb. *l. c.*) verius docent Felin. *in c. 16. de foro comp. n. 4.* Innoc. *in c. querelam. 24. de Elect. num. 3. & 4.* Laym. *ibid. n. 6. §. verum.* Pith. *h. t. n. 6.* Arg. *cit. c. querelam.* His non obstante (quod est unicum fundamentum Legistarum) quòd persona libera, & quòd ei inhæret; possideri nequeat; nam dato, quòd absolute loquendo persona libera quatenus libera secundum se possideri nequeat, nihil tamen obstat, quòd minus persona libera obligari possit ad dandum & praestandum quid singulis annis, vel quoties justa causa id exigat; ac ita in ea ejusque industria constituitur obligatio solvendi censum annuum ex ejus-

R. P. Leur. Jur. Can. Lib. III.

dem personæ lucris ratione alicujus causæ praecedentis; quemadmodum videmus decimas personales & tributa personalia magistratui pendenda constitui, quin & heredem à testatore gravari ad annuam pensionem alteri personæ solvendam.

Quaest. 945. *Quæ veniant nomine exactionis.*

Resp. Etsi hoc nomine universaliter accepto, veniant tributa, stearæ, collectæ, pedagia, quidagialia, & quidquid supremi principes, superioresque sive sæculares, sive Ecclesiastici à suis subditis, praesertim extraordinariè, exigunt; eò tamen contractiùs sumpto veniunt illa, de quibus praesens titulus agit, nimirum onera, quæ à SS. canonicis Ecclesiasticæ potestate etiam Ecclesiis & Clericis imponuntur praestanda Episcopo, aliisque praelatis Ecclesiasticis; suntque vel ordinaria vel extraordinaria; & quidem ordinaria sunt primò Cathedralicum seu tributum Ecclesiasticum Synodaticum, de quo remissivè actum *quaest. antehanc. 4.* secundò subsidium caritativum, de quo, quid sit, à quibus, & quibus praestandum, & à quo & qualiter eximi possint, qui aliàs ad illud praestandum tenentur & cogi possunt dictum à me ad *lib. 1. decret. q. 855. n. 1.* de quo etiam videri potest Reiffenst. *h. t. n. 18. ad n. 36.* jura Episcopalia ad legem Diocesanam spectantia. Tertio est portio canonica, quæ, quid, quotuplex, quanta, unde sumenda, à quibus solvenda, qualiter aboleri, in quibus casibus debita non sit, dictum à me *l. c. n. 2.* Quarto & pars quarta decimarum, quæ, quid sit, à quibus solvenda, qualiter abroganda & de facto in pluribus locis abrogata. vide apud me *l. c. n. 5.* uti & quæ de ea, ubi adhuc in usu est, quaeri possunt. Vide apud me *in for. benefic. p. 1. q. 480. à n. 5.* Quinto pars tertia oblationum, quæ, qualiter olim praestabatur Episcopo, ab eoque exigebatur. Vide apud me *l. c. n. 6.* uti & plura alia de ea, quæ habet Thomas à me *ibidem citans.* Sexto procuraciones, de quibus quæ quaeri possunt, vide apud me *cit. q. 855. n. 3.* uti & materiam de visitatione, cujus intuitu praestantur procuraciones, tractatam integrè à me *v. in Vicario Episcop. à n. 651.* de extraordinariis verò executionibus sit

Quaest. 946. *An & qualiter Episcopi alii- que prelati iis inferiores possint collectas & exactiones extraordinarias imponere suis subditis, vel ab iis exigere?*

Resp. breviter: Nullus Praelatus Ecclesiasticus praeter papam potest collectas extraordinarias imponere suis subditis, cum id expresse prohibeatur per *c. 6. §. prohibemus. h. t.* Abb. *ibid. n. 2.* excepto, quòd Episcopi possint ex manifesta & rationabili causa moderatum auxilium (quod vulgo subsidium caritativum vocatur, de quo jam dictum, quòdque etiam dici posset exactio ordinaria, quatenus illud SS. canones permittunt) quo suis necessitatibus consulant, cum caritate erigere.

Quaest. 947. *An, & qui laici suis subditis imponere possint novas & extraordinarias exactiones.*

1. Resp. primò in genere; soli Reges & Principes in temporalibus superiorem non agnoscetes ex justa causa imponere possunt subditis suis sine consensu statum contributiones, tributa (quæ etsi alias cum vectigalibus pedagiis, quidagiis confunduntur, strictiùs tamen pro pensione subditis imposita